

Årsrapportering for nasjonale kompetansetjenester i spesialisthelsetjenesten – referansegruppens tilbakemelding om aktiviteten i rapporteringsåret

Referansegruppen skal gi tilbakemelding på tjenestens årsrapport og samarbeid med tjenesten. Tilbakemeldingen skal inneholde en del fra hver av de fire regionale representanter, jf. spesifikke spørsmål om dette. Referansegruppens tilbakemelding skal ta utgangspunkt i gruppens oppgavespekter slik det er beskrevet i kjernemandatet for referansegrupper, se nederst i dokumentet.

Frist for tilbakemelding: **Senest 1. mars**

Navn på tjenesten	Nasjonal kompetansetjeneste for påvisning av antibiotikaresistens (K-res)
Navn på referansegruppens leder:	Dag Harald Skutlaberg
Navn på brukerrepresentant	Anne Cathrine Hollekim
Hvilken brukerorganisasjon kommer brukerrepresentanten fra	Bioingeniørfaglig institutt (BFI/NITO)
Dersom brukerrepresentant ikke er oppnevnt, gi nærmere informasjon om dette.	☐ Brukerrepresentant skal oppnevnes. ☐ Brukerrepresentasjon er vurdert. Kommentarer:
Referansegruppens godkjenning av årsrapporten	☒ Årsrapporten er godkjent. ☐ Årsrapporten er ikke godkjent.
Antall møter referansegruppen i rapporteringsåret	1 Hvordan er møtene gjennomført (fysisk, skype): Elektronisk (Skype)
Hvilke saker er diskutert i referansegruppen - f.eks. spredning av kompetanse til andre regioner, samarbeid om forskning, samarbeid om kvalitetsregistre, resultatmål for tjenesten, regionale utfordringer, planer for påfølgende år. Referansegruppa har diskutert følgende saker i 2020: • Tilbakemelding frå laboratoria til dei regionale representantane i referansegruppa. • Korleis tenesta blir brukt i dei ulike helseregionane og av dei ulike laboratoria: Alle medisinske mikrobiologiske laboratorium i landet nyttar seg av kompetansetenesta. Sjølv om bruken av tenesta stort sett er fordelt som forventet ut fra storleik på helseregionane, kan det sjå ut som at enkelte laboratorium nyttar tenesta i mindre omfang enn ønskjeleg. Dette blir følgt opp av dei regionale representantene. • Vurdering av resultatene kompetansetenesta har oppnådd i 2020:	

Til tross for at nokre få delmål må justerast/ forlengast, vurderer referansegruppa at tenesta har nådd resultatmåla for 2020 i tilfredsstillande grad.

- Resultatmål for 2021.
- Prioriterte analysar i 2021.
- Prosessen vedrørende omorganisering av Nasjonale Kompetansetjenester:

Referansegruppa har kome med innspel til dialogen mellom K-res og HOD om framtidig organisering av tenesta.

Beskriv referansegruppens samarbeid med tjenesten

Referansegruppa har ikkje hatt fysiske møte med tenesta i 2020. Det har blitt halde eit referansegruppemøte i elektronisk form (Skype). Ut over dette har det vore kommunikasjon/ diskusjon mellom referansegruppa og tenesta via e-post ved behov.

Brukerrepresentantens tilbakemelding

- Ved behov kan referansegruppens brukerrepresentanter gi en separat tilbakemelding på tjenestens aktivitet.

Helse Nords representant:

Hva er gjort for å sikre kompetanseoppbygging gjennom dialog med alle relevante fagmiljø i egen helseregion (RHF)?

I 2020 har det generelt sett vært noe mindre kommunikasjon med K-res enn tidligere år, men etter henvendelser har K-res bistått begge laboratorier med svar på konkrete spørsmål.

Når det kommer til kompetansespredning har leger ved K-res holdt felles nettundervisning for leger ved begge de to mikrobiologiske laboratorier i Helse Nord. Nyttige opplysninger om spesielle

situasjoner i Norge, herunder utbrudd og diagnostiske utfordringer knyttet til spesielle stammer, samt annen relevant informasjon er formidlet til begge laboratorier gjennom flere "nyhetsbrev". K-res bidrar til forskningssamarbeid i Helse Nord og hadde pr. 2020 en PhD-kandidat fra et av laboratoriene i regionen.

Vedr. kommunikasjon oppleves nettsiden som oversiktlig og lett navigerbar. K-res sin tilgjengelighet pr. mail og telefon oppleves god og, som nevnt i tidligere tilbakemeldinger, er laboratoriene i regionen svært fornøyde med raske preliminnære svar på innsendte isolat.

Helse Midt-Norges representant:

Hva er gjort for å sikre kompetanseoppbygging gjennom dialog med alle relevante fagmiljø i egen helseregion (RHF)?

Alle foretak i regionen har benyttet K-res som henvisningslaboratorium og fulgt med på nyhetsbrev. 2 av 3 foretak i regionen har mottatt råd og veiledning fra K-res, benyttet nettsider, mottatt kontroll/referansestammer og deltatt i forskningssamarbeid. 1 av 3 foretak har deltatt på kurs, hospitering eller i ringtest i 2020.

Regionen godt fornøyd med det diagnostiske tilbudet og faglig støtte/ rådgiving fra K-res.

Helse Sør-Østs representant:

Hva er gjort for å sikre kompetanseoppbygging gjennom dialog med alle relevante fagmiljø i egen helseregion (RHF)?

Av de ti mikrobiologiske laboratoriene i regionen (inkludert i private) benytter et flertall et bredt utvalg av kompetansetjenestens kanaler for å sikre kompetanseoppbygging. Alle benytter seg av K-res som henvisnings- og referanselaboratorium, og for rådgivning og veiledning om konkrete faglige problemstillinger. Andre særlig hyppig benyttede tjenester er informasjon via nyhetsbrev og nettsider. Minst to av laboratoriene har aktivt forskningssamarbeid med K-res. De generelle tilbakemeldingene indikerer et meget godt samarbeidsforhold og høy grad av tilfredshet hos brukerne.

Helse Vests representant:

Hva er gjort for å sikre kompetanseoppbygging gjennom dialog med alle relevante fagmiljø i egen helseregion (RHF)?

Gjennom ei lita spørjeundersøking via e-post blant dei fire medisinsk mikrobiologiske laboratoria i Helse Vest, kjem det fram at alle laboratoria nyttar seg av fleire av dei kompetansebyggjande tenestene K-res tilbyr. Dette dreiar seg om kursverksemd (som i år stort sett har vore i elektronisk form), hospitering (før korona-epidemien), deltaking i samanliknande laboratorieprøvar (SLP) med spesifikke resistensproblematikk og bruk av referansemateriale til bruk i kvalitetssikring av resistensanalysar. Vidare nyttar alle laboratoria K-res som tilvising-/ referanselaboratorium ved behov for utvida resistensanalysar. Laboratoria i regionen nyttar K-res aktivt til rådgiving og rettleiing ved vanskelege problemstillingar innan antibiotikaresistens, og oppgir at dei får gode og raske svar på problemstillingane dei reiser.

I tillegg nyttar laboratoria nyhendebrief og K-res heimesider til å oppdatera seg på aktuelle tema innan antibiotikaresistens. Fleire laboratorium i Helse-Vest har også pågåande forskningssamarbeid med K-res.

Andre kommentarer fra referansegruppen

Kompetansetenesta si internettside (www.unn.no/fag-og-forskning/k-res) er fritt tilgjengeleg for alle og blir oppdatert med jamne mellomrom med informasjon som er relevant for brukarar av kompetansetenesta. Referansegruppa er i dialog med leiinga ved K-res om innhaldet på denne sida. Utarbeiding av resultatmål og satsingsområder blir gjort i samarbeid mellom referansegruppa og den daglege leiinga ved K-res. Formelt blir dette tatt opp på årlig møte, der eventuelle problem og veikskapar ved tenesta også blir diskutert. Ved behov er det, i tillegg, dialog av mindre formell karakter mellom referansegruppa og leiinga av K-res i løpet av året. Generelt er K-res svært lydhøyre for innspel fra referansegruppa.

K-res har etablert eit fagleg nettverk som omfattar alle norske medisinske mikrobiologiske laboratorium.

K-res har ei stammesamling som er sett saman av kliniske bakterieisolat som er nøye karakterisert både fenotypisk og genotypisk med omsyn til kva resistensmekaniskar som føreligg. Isolata i denne stammesamlingen blir nytta både til forskning og til kvalitetssikring av mikrobiologiske diagnostikk ved dei medisinske mikrobiologiske laboratoria i landet:

- a) Forsking på materialet i stammesamlingen blir alltid utført i nasjonale nettverk der dei laboratoria som isolerte dei aktuelle resistente bakteriestammene primært, deltar.
 - b) Isolata i stammesamlingen er fritt tilgjengelige for alle landets medisinske mikrobiologiske laboratorium til bruk i intern kvalitetskontroll av metodar for påvising av isolat med definerte resistensmekaniskar.
 - c) Isolat i stammesamlinga blir brukt i det nasjonale programmet for ekstern kvalitetsvurdering innan medisinsk mikrobiologi (ringtestar) som blir arrangert i regi av Folkehelseinstituttet.
- K-res er pådrivar for, og legger til rette for relevant forskning i alle helseregionar.

Mandat for referansegrupper, jf. kjernemandat

Referansegruppen skal:

- sikre forankring og lik tilgang til kompetanse i alle helseregioner
- bidra til at det etableres behandlingskjeder som dekker hele sykdomsforløpet
- bidra til at tjenesten drives i tråd med vedtatte målsetninger, resultatmål og krav stilt i forskrift

Eksempler på dette er: sørge for at oppdatert informasjon til HF, fagmiljø, brukerorganisasjoner og pasienter er tilgjengelig, legge til rette for pasientregistre knyttet til forskning eller kvalitetskontroll, inkludert retningslinjer for bruk av innsendte kliniske data og innhentet biologisk materiale, fange opp problemer og svakheter ved tjenestens funksjon slik det oppleves i landet som helhet, og bringe inn krav og ønsker til kompetansetjenesten på bakgrunn av dette.

De regionale representantene skal:

- Bidra til kompetanseoppbygging gjennom dialog med fagmiljø i egen region
- Understøtte gjennomføring av kliniske forskningsprosjekt og innrapportering til pasientregistre fra egen region.
- Ved problemer knyttet kompetansetjenestens funksjon eller organisering internt i egen region bør de regionale medlemmer informere eget RHF om dette.